

Шэнжэ түхэлөө хубилнал, совхозоймнай тосхонууд

ХОЕР-ГУРБАН жэлэй урда тээ Хэжэнгын голы дээдэ талын нутагуудад тосхон хууринуудад абаан байжа болохот. Тинхээд Хээрха, Вознесенск, Эдэрмэг, Леоново, мүн Ород тосхонуудай түхэл шарайень найса обоборло байхат. Сэхын хэлэхэд, эдэ тосхонууд тиймэ хүрэй байдалтай бэш байхан. Унхэнэйше нийтн, соёл культурын, хургуудай, ажахын шэнэ барилганууд бодхоодохоё болнигуу нэн. Айл-куудын хүлээгдэ урдайнайдал гэр байрала нэлбэхэ занхаа. Шэнэ байшангууды толохоё зогсонги бэлэй.

Энэ ушарай үнэнтэ байдалын элэрхэлэ болоо наа. нимэ гэлтэй. Совхозой дирекци, партийна организацинууд, сомоной зүблэлтүүд энэ шухала хэрэгтэ үнэндөө анхаралаа багаар лэ хандуудат байнхаа болоно жэшээтэй Тэрэ үедэ дээрэ хэлэгдэнэ нотаг хууринууд Хэжэнгын совхозой мэдэлдэ байхан. Хэжэрмэ эхэ ажакы байлан тулалдан нэгэ талаараа совхозой хүлээгдэри хамаг асуудалдай захадан хүржэ урднгуудгүй, наанаа хэрэгтэйгээ хойнонь гаржа шаладуггүй байжа болоо. Эхэнэни асархын аргагүй.

1963 оной хабар хүн зоноор олон ажакыгаар эхэ эдэ нутагууды Хэжэнгын совхозоо таһалжа, «Первомайск» гэжэ нэрэтой тусгаар совхоз байгуулхан түүхэтэй. Тинхээд, тус ажакы мэлбэн талдаа гэхээр шэнээр байра байдалаа түхэнгуулха баатай болоо бэлэй. Өөрынгөө түбье табан тосхой эгээл дундаа оршодоо Эдэрмэг тосхон дээрэ хууринууд ха гэжэ шидхэбэри абтаа. Анхан эгээ «Зургаанай зам» гэжэ колхоз байдаг хааб даа. Энэмай нонин түүхэтэйше нутаг. Тэрэнэни олон хүн мэдэхэ байха.

Хэжэнгын совхозоо ородог байхалаа, энэмай отделенин брига-

да нэрэтой байгаа. Тиммэнэ хай нанн гэрнүүдэнь, ажахын томо томо барилгануудынь нийт тинхэнэ зөөжэрхнэн дээрлээ айлуудай хэдэн арбаад хуушан гэрнүүд энэ үлэнх юм. Юрэдөө бирагуйхан байдалтай газарта хуури табига эхилхэн зэргэтэй бди. Бусадшы нутагуудаймнай буудал байдал хүрэй бэшэ нэн. Энэһэнэ уламжалал, шэнэ совхозой хүлээгдэри, партийна комитет хадаа мал болон тарьяан ажлаа хүтжөөхэ, тэрэнһэ абтадаг ашаг шэмьенэ улам арбадаха хэрэгтэ гол анхаралаа хандуудхалаа хамта нутаг тосхонуудда болбосон түхэлтэй болгохын, культури-ажайгуудалай, хургуудын барилганууды архилхын түлөө хүсэлтэ оролдогдоло нилэрт гаргаа гэшээ. Энээн тухай совхозой дирекцид, партиномдо, мүн отделенинуудай партийна организацинууд дээрүү эхэ хөөрлэдөөн болоо, энэ асуудал партийна болон үргэн нитэ ажалшадтай суулаанууд дээрэше нэгэнтэ бэшэ табигдаа, зүбшэн хэлэгдээ, нанал бодолоо андалдаа гэшээбди.

Ажалшан зонойнгоо ажайгуудал таарамжатай зохид болгохо, тэднэй культури эрилты хангажэ гэжэ гүнзэгэй удаа шанартай хэрэг. Тиммэнэ эхэнэд өөһэднэнь доторой али бүхы арга боломжонуудда зорюулаха гэжэ хүсээдөө бишүү. Энэ хүдэлмэридамай республика дотор сонсохордонхой соёлой дотоотго ураршатай найн нууе үзүдлээ юм. Тэрэ довтолгоон гол зорилгынь, удаа шанары

удал зондоо ойлуулха талаар яһада олон хэмжээ ябуулганууд хараалдаа, бодого дээрээ бүтээгдэжэе байна гэшээ.

Унгарын хоёр жэлэй хугасаада тосхон хууринуудда болбосон түхэлтэй болгохо талаар хэдлэнхэ хүдэлмэринь энэ зарим тэдн хөөржэ үгэхэ хүсэлтэйб. Жэ-шэнэ, совхозон түб — Эдэрмэг тосхондо энэ үедэ 150 хүнэй хуурингууд, найман жэлэй хургуудын байшан, совхозой контро шэб шэнээр баригдажа, ашагдалдаа «орудалданхай. Гадна столото, хэлхээ холбоонхой отделени, шуудуугаар бодхоогдонхой тиловой нийтын бани, хорин табан хүнэй нэгэ доро хэбтэжэ аргалуулха хэмжээтэй бөлүнцэ тосхонхой шэб шарайе хубилгаа, ажалшадай үдэр бүрин эрилтэ хэрэгтэмжэе хангажа байна хэ юм.

Совхозойнгоо хүдэлмэришэдэй гэр буудал тухай мүн лэ анхаралдаа. Энээнэни нимэ баримта гэшээлхэ үгэнэ. Гансахан Эдэрмэг тосхон дээрэ хоёр айлдай хуураа зургаан, нэгэ айлдай байха 15 гэр жэрлэднхэй. Тинхээд нэман кварталатай байрын томо гэр, мүн нэгэ айлдай ажайгуула хэдлэ гэрнүүд мэнэ мэнэ бултуудтай байн бишүү. Эдэмай бултуудаа совхозой хүсөөр, зөөрөөр баригдахан, баригдажаше байра. Нимэ хүдэлмэрин бүтээжэ, нотагайгаа шэнэжэ түхэлээ салэмжээ байхалаа, совхозой айлуудынь эхэнэни минн хараад хуураха болдоо. Гүшпаад айл шэнэ гэрнүүдэе то-

лоод, хуушан гэрнүүдээ напиднаар нэлбэн занабарилдад, ажакы гуримаар түхэнхэн, ажна тэйглээ ажайгуулаа.

Хургуудын, клубой байшангуудай, конторын гэрэй барилга хадаа гол түлээ нотагай нитэ олоной хабаадалгатайгаар найн дуранай эдэххи үүсхэлээр бодхоодоо. Эдэ барилганууды түрөөр бүтээхын тула хэдэн олон воскреснигүүд эмхидхэгдэжэ, бага ехэгүй, үбгэн залуугүй нотагай олон хабаадалан жэшээтэй. Хэнэйше мэдээр, энэ олоннитыг эдэххинь совхозой партином, партийна эхин организацинууд үүдхэнэ, коммунистууд хүтээлээрлэн шуу.

Иггэжэ хуушан Эдэрмэг энээн хоёр жэлэй хугасаада танигдахаар бэшэ болотороо хубиллаа, түхэл шарайгаа сарюудхаа.

Эдэрмэгэй шэнги эрид хубилданууд бусадшы тосхонуудадарнай болгожол байнхай. Хөөрхэдэ совхозой мэдэлэй хоёр нваритратай хоёр, мүн хэдэн нэгэ байратай шэнэ гэрнүүд баригдаа. Хори гаран айл өөһэдтөө өөрингөө зөөрөөр шэнэ гэр баргаа, хуушанаа нэлбэн занабарилдаа. Эндэххи эхин хургуудын үхибүүд шэнэ, харуул байшан соо эрдэмтэ орелье дабахаар хуржа байдаг. Леоново тосхондо мүн хургуудын гэр шэнээр баригдаа, тэнднэй клуб капитальнаар занабарилдагхан.

Тосхонууды болбосон түхэлтэй болгохо хүдэлмэри гансал шэнэ барилганууды бодхоогдоор хизаргалдаа бэшэ. Партином болон отделенинуудын партийна эхин организацинууд хадаа үйлсэнуудээ ариг сөөбэрээр, үзэмжэ найтайгаар байлжа, хуушан гэрнүүдэй хушала нэлбэхэ, үүдэ, сонхоннуудынь шэрдэхэ, үргамалнууды тариха, ноогоруулха хэрэгтэ мүн лэ анхаралаа онсо хандуудна. Унгарын үдэ манай совхозой оршондо хоёр мянга гаран элдэб түрэлтэй модон үйлсэнуудээр таригдад байна.

Хүдэлмэришэдэй өөһэднэгөө хубин байра байдалы бариха, занхаа талаадан совхозой дирекци али болохоор тулалдаг заншалтай. Сонхон шэл, шифер, хадаана, хөөрөөмэл модо, хиргинсэ, электротүхээрлэтын хэрэгсэлүүд гэхэ мэтн шухала зүйлнүүды өөһэдөө аргын ологоты гэжэ наа, тэдэнэр тиймэ юмзунууды хаануунаа олохо гэшээб. Тэднэни бэдрэжэ, али зэргын эхэ хэмжээтэй хайран сагаа хиндэ хосоргохо? Транспортигаар туһалаагүй наа, барилтын модо ойноо юмзээр шэрэжэ асаралтай? Эдэ бүгэдэе анхаралаа абаагүйдэ тон аргагүй бишүү. Нимэ туһалагын аша түһань эхэ гэжэ бидэ найн мэдэнэбди.

Тосхон хууринуудда болбосон түхэлтэй болгохо, шэб шарайень, түхэл маягынь шэнэлхэн хубилгаа талаар эхитхэн хүдэлмэриэ партином болон партийна эхин ор-

ганизацинууд саашадан улам эршэдхэхэ, дэлсэ ехэтэй болгохо зорилго табина. Тинхээдээ ээргэ, тосхон хууринууднаа колдуур амалдааг малшадай байра байдал, ажадуудай найраруудха гэжэ оролдохо үлгэлтэйбди. Энэ талаар зарим тэднэ ноомн хэлгэжэ эхилтэнхэй. Гүртэ, отаранууд дээрүү малшада 13 шэнэ гэр баригдаа, арбаад гэр занабарилдаа, зургаан бани саг үргэлжэ хүдэлнэ. Тэрэ шэлэн малшадай гэр байра болоч малай барилгууды электрын гэрлээр хангаха хэмжээн абтана.

Үйлтэбэридэ хабаатай барилганууды мүн байранууды «Бурхатэлистор» трестын барилга-хабаралтын хоёрдохы управлени подрияна гурмаар гүйсэдхэдэ. Тэрэнэй барилгада тухайтай мүнхэн номологдог гэшээ. Гэбэшэ барилтын энэ эмхи зургаан хадаа тон ношбор, ларалгүйгөөр хүдэлдэг юм. Тэрэнэй хажуугаар шарнарын муч байдаг. Харин бэшэ барилганууды совхозойнгоо доторой арга боломжоор, мүн нотагай Советэй бодмөдхээ таһалдадан мүнгөөр, нитэ олоной түлөөнэгүй хүсөөр бодхоогдог гэшээ.

Тосхон хууринуудда болбосон түхэлтэй болгохо, соёл культурын, ажалшадай эрилтэ хэрэгтэмжэ хангаха барилганууды болгохо гэжэ партийна организацин, дирекцинь хэдэ оролдошье, ба на тэрэндэ наад түгөөг ушаруудлаа, энэ хэмжээ ябуулхада хойшоноч татадаг ушарнууд али олон

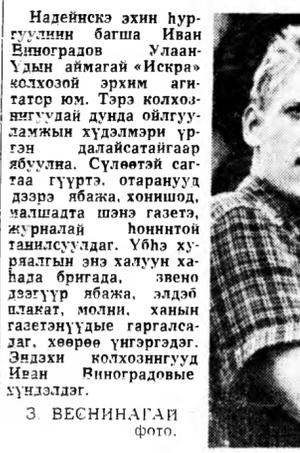
үзэгдэлтэ байн, удаа шанарай мэдэжэ байгаа, Ленин хүдэлмэри хэрэггүй юмэ барыжа, элдэб гаргадаг юм.

Гадна барилганы дые (шифер, сонхон, шэрэ, олоой хүдөөдэ олохо, хэтэй Иланга, мэришэдэй өөһэднэ буршиёе хэдэе, Мүнөө сонхонир, хадаанай хэрэгсэлүүд олоо, эдэ бүгэдэе али нутаг дээрээ шэнэ асуудал гэжэ түшнэ худадаа наа алыно-техническэ гадаг эмхи зуртэмнай үшөөл эхэ.

ИПСС-эй ЦК-ийнүм хадаа хүдөө хэтэй Шанхуй культури гэн харгы нээжэ, элдэбээр найраруудлээр эрхилжэ, хадаа орууднаа дааа, түсөлбөө түрөлдөө өөһэднэнь хэрэгтэмжэ, логонхой ха юм, бүхы ажалшаднаа гур амалдаа нондоо хүрээлэжэ.

Эгээл ниммэнэ нутагуудда улам бодхоолдохо, хөдөлсөн гад нажилжаа, үзэгсхэлэн найн, ажалуудатай болон партийна организацин зорилгонь ха юм.

Хорини аймагай совхозой партином

З. ВЕСНИНАГАЙ фото.

Надейскэ эхин хургуудын багша Иван Виноградов Улан-Удын аймагай «Искра» колхозой эрхын агитатор юм. Тэрэ колхознуудай дунда ойлуудамын хүдэлмэри үргэн далайсатангаар ябуулна. Сүлөөтэй сагаа гүүртэ, отаранууд дээрэ ябажа, хоншоод, малшада шэнэ газета, журналдай нонинтой танилсуудлаа. Үбнэ хуралтын энэ халуун хадаа бригада, эвнэ дээрүү ябажа, элдэб плакат, молни, ханын газетэнүүды гаргалсага, хөөрөө үнэргэдэг. Эндэххи колхознигууд Иван Виноградовы хүндэлдэг.

ШЭНЭ НОТГАТГАА...

ОМСК (ТАСС). Канадаа асаргалдан ондатра Баруун-Сибирьтэ нотагайдал, үнэтэ арһаа элбэг олоор үгэлэг болоо гэжэ Сибирин шэнжэлэгшэд тобшолол хэһэн байна.

1936 ондо Сибирин үнэ сөөрмүүдта ондатра түрүүшнхэ асаргалжа табигаа, түргөөр нотагайдалтай. Тэрэ галһаа хойшо ондатрын 80 миллион арһан абтаа.

Канада США хоёройхиноо олон районудта мүнөө СССР-тэ нотагайдал үлэнхэй.

Алтайн хүн үбэнэ ГОРНО-АЛТАЙСК (ТАСС). Халдиг Алтайн Кокчийн аятай

ТҮРЭЛ ОРОН ДОТОРНАЙ

Жэлэй эсэ болотор шэнжэлэлтэни ошоод, хүн үбэнэлэл ахирхуу шэнжэ шанартай «Алтай үнэлхэн» газгынь олоной байна. Эм долтой энэ ургамал эрдэм, наука «Игаан радион» гэжэ нэрлэгдэлэг. Энэгээр хэлгэнэн эм хүнэй бөөни биологическа хубилгалыг эдэхитэй болдог, бөөни тампыг орхотойноо үзүүгээр дэсэлүүдэг байһынь шэнжэлэгшэд элгэрүүлэ.

Жэлэй эсэ болотор шэнжэлэлтэни ошоод, хүн үбэнэлэл ахирхуу шэнжэ шанартай «Алтай үнэлхэн» газгынь олоной байна. Эм долтой энэ ургамал эрдэм, наука «Игаан радион» гэжэ нэрлэгдэлэг. Энэгээр хэлгэнэн эм хүнэй бөөни биологическа хубилгалыг эдэхитэй болдог, бөөни тампыг орхотойноо үзүүгээр дэсэлүүдэг байһынь шэнжэлэгшэд элгэрүүлэ.

ФРЭНК ХАРДИ: БРАТСК — СИБИРИН ЕХЭ ТУЙЛАЛТА БРАТСК (ТАСС). СССР-эй Уран зохёолшотой холбооний уралаар Советск Сөвэ эрһан Австралин мэдэжэ литератор Фрэнк Харди

Братска хоёр хоног айлшала. Дэлхэй дээрэхэ томо — Братск ГЭС-ээр ябажа, Братскын ой молоний ажахын барилгы хараһан байна.

Братска хоёртөхөө эрбөө, — гэжэ Ф. Харди ТАСС-эй корреспондент мэлүүдэ. — Гурбан жэлэй урла тээ абаһанһаа хойшо энэ хэ хубилланууд болоно. 6 түрөвнэй худалжэ байһан газарта мүнөө 16 түрөвнэ электрын элшэ

КАЗАХАЙ ССР. Алма-Ата хотын Морис Торезай нэрэмжэтэ үйлсэ. ТАСС-ай фотохронико.

ХАРУУЛАН ОЙЛУУЛХА АГИТАЦИИЕ БАЙЖАРУУЛХА

Харуулан ойлуулха агитаци хадаа нүдөө ехэтэй, зоригжуулхы айдойтгэр эхэ хүсэтэй юм. Тэдэнэ нутагдала хэрэг Түхэнэй аймагта угаа муугаар табигданхай. Аймаг дотор партинь ЦК-тай мартын Шленомэй шидхэбэринууды ойлуулхан плакат, лозунгуудай хомор байһанинь нимэ жэһа, баримтанууд гаршан.

«Сибиряк» колхозой партийна организаци харуулан ойлуулха агитацины үнэй шэнэлэгүй. Колхозой нэнтрэгтэ һу наалин формын улаан булан соо орходо, үнэй үлгэлдэһэн, утаанда шарлаһан хэдэн плакатууд, лозунгууд харагдала. Дэлһэнэ бэшэ юнхнэ байдаггүй. Мал ажалдай ашаг нимэ дэсэлүүдгээр зорюудалдан оройдоо нитэ лозунг эдэ би.

Ферма дээрэ энэ жэлдэ нэгэшье «Дайшадхы хуудан» гаргалтагүй. Тинхээд отделенин ханын газетын түрүүшын номер Майн нэгэндэ гаргалдан байха. Энэни партийна организацин секретарь нүдэр Оценков найн мэдэжэ байһаше, нитэ-политическа хүдэлмэри барагаар ябуулдажа байһан хөөрөгтэйгээр хөөрөнэ.

Парти, правительствын табиган гол зорилгонууды, мүн колхознигуудай абаан улаганууды, тэднэй хэһэн ажалынь, колхозуудай хараалһан хэмжээ ябуулганууды харуулан тийбариха, ойлуулха хүдэлмэри мүн бусадшы колхозуудай бригада, ферма билин гүүртэ, отарануудта тон муугаар табигданхай. Жэһэнэ, Лениний нэрэмжэтэ, «Восточны Сагны» колхозуудта харуулан ойлуулха агитаци хэрэгсэлэгнүүд. Лениний нэрэмжэтэ колхоз аймаг соотто томо ажалхунуудай нэгэн юм. Эндэ колхознигууд олоной ажайгуудла. Тэд колхознигуудай дунда ойлуудамын хүдэлмэри нүдэр табигданхай. КПСС-эй ЦК-тай материалнууды ойлуулхан, колхознигууды ажаллануудта уралан найжадууд болон лозунгууд бригада, фермнүүдээр үгы шахуу.

Б. ДОРЖИЕВ.

ХҮСЭЭ НЭГЭДХЭН АЖАЛЛАХАБДИ

Эунай зүдгын найхан үе. Борьбөгсэй үргэн талаа буршиёе салгэе гоё. Энэ мүнөө жэл хура бороогоор элбэг байжа, үбнэ ноогоной ургаса унаар. Ухар, хонин, адууна мал хүсэ таргаа яһала байн абажа байна. Малшад, наалинадай баяртай хүмүүнүүд. Совхозоний эрхын наалишад, малшад Людмила Сахарова, Мария Попова, Екатерина Святлана Пюссинагина, Екатерина Сыренова, Иван Сиданин, Иван Шарпов тэгшад аялшадны пүтөөкөөр шагнагдажа, амаралтынгаа үе Москва, Ленинград, Крым гэхэ зарга газарнуудад яваад эрээ. Людмила Сахарова аймаг соогоо түрүү хүрөө энэ оной унгарын 7 лара соо даалдаг үнэлгээ 31468 титр һу наагааг байна.

Мүн манай совхозой ажал хүдэлмэрин бэрхшүүд Надмит Пынгунжапова Вуза Сыренов хоёр Москва ошохо, Аралдай ажахын гуйдалтуудай выставкэ үзэжэ ерөөн байна. Эдэнэр эрхын найнаар ажаллаһанайнгаа түлөө ОХУ оройшотгоо нислэдэ хото ошохо пүтөөкөөр шагнагдаһан байгаа бшуу.

Галын түлөө манай совхозой профсоюзой хүдэлмэришэдэй комитет ехэхэн анхарал табижа байна. Ажахыгаа дэбжээхын хойноһоо үедэ шагнаар худалжэ байһан хүнүүд найнаар, культуришаар амарша, эдөө хоол, хубаага хунар, байра хуураар найса хангалдаха ёһотой. Энэ зорилгы бөөдүүдэхэ хэрэгтэ тосхон, хуурин бүхэндэ шахуу би клуб, улаан булан, библиотеканууд уран найханай концерт наада бэлдэжэ, малшад, таралшадда байрадуудад юм. Нэгэдэхэ фермын дарагдхи библиотечкы дагши Валентина Лобанова малшад, үбнэлдэ дэсгүүр ябажа, күдэл библиотечка эмхидхэнэ, газета, журнал тарьяана.

Зунай үетэ малшаднай Москвагай балет, Буриад театрай зүжэгшэдэй болон бусад уран найханай самостетельностин кружогуудай хитэй концертнууды хэдэн удаа хаража хонирхоһон байна.

Г. ОДОЕВ. Зэдн аймагай Борбөёгон совхозой профсоюзой рабоченой түрүүлэгшэ.

БАЛТИЙН

Энэ колхозоо хамаг юмэнь юра бүсын юм. Газарын гектараар бэшэ, милээр хэмжэгдэдэг. Энэ газар хархалдугуй, тариа таригаднэгүй һаа, түхэрэн жэл ургаса хуржал байдаг. Удэр бүри худалмэрид гаргалдаггүй, тингэһэнэ ахилла наа, — зургаа, заримдаа долоон ара ажаллада.

«За Родину» колхоз Калининград тохой хойто арьдэ оршодог. Энэ онгосонуудай тингөөд газар, мастерскойнууд, правлени, заганадай гэрнүүд бии. Артелин гол ажахын Балтийн далайда байдаг. Загана барилгын шэнэ шэнэ түхээрлэнүүдээр хангардан онгосонууд үбэд зунгүй, хэгсүү салмагтынэ далайн үбнэ эхэн дайбадаг. Заганад гансаше Балтийн далайгаар баша, Экватор шадар, Урда Америкын арьснүүдээр абадаг, Ньюфаунленд, Хойто Атлантика, Хойто далайн аралнуудта, Бразилийн арьдэ, Амазонкын адалга арьснүүдда хайдаг байна.

«За Родину» колхоз Калининград тохой хойто арьдэ оршодог. Энэ онгосонуудай тингөөд газар, мастерскойнууд, правлени, заганадай гэрнүүд бии. Артелин гол ажахын Балтийн далайда байдаг. Загана барилгын шэнэ шэнэ түхээрлэнүүдээр хангардан онгосонууд үбэд зунгүй, хэгсүү салмагтынэ далайн үбнэ эхэн дайбадаг. Заганад гансаше Балтийн далайгаар баша, Экватор шадар, Урда Америкын арьснүүдээр абадаг, Ньюфаунленд, Хойто Атлантика, Хойто далайн аралнуудта, Бразилийн арьдэ, Амазонкын адалга арьснүүдда хайдаг байна.

ДАЛАЙН

«За Родину» колхоз Калининград тохой хойто арьдэ оршодог. Энэ онгосонуудай тингөөд газар, мастерскойнууд, правлени, заганадай гэрнүүд бии. Артелин гол ажахын Балтийн далайда байдаг. Загана барилгын шэнэ шэнэ түхээрлэнүүдээр хангардан онгосонууд үбэд зунгүй, хэгсүү салмагтынэ далайн үбнэ эхэн дайбадаг. Заганад гансаше Балтийн далайгаар баша, Экватор шадар, Урда Америкын арьснүүдээр абадаг, Ньюфаунленд, Хойто Атлантика, Хойто далайн аралнуудта, Бразилийн арьдэ, Амазонкын адалга арьснүүдда хайдаг байна.

«За Родину» колхоз Калининград тохой хойто арьдэ оршодог. Энэ онгосонуудай тингөөд газар, мастерскойнууд, правлени, заганадай гэрнүүд бии. Артелин гол ажахын Балтийн далайда байдаг. Загана барилгын шэнэ шэнэ түхээрлэнүүдээр хангардан онгосонууд үбэд зунгүй, хэгсүү салмагтынэ далайн үбнэ эхэн дайбадаг. Заганад гансаше Балтийн далайгаар баша, Экватор шадар, Урда Америкын арьснүүдээр абадаг, Ньюфаунленд, Хойто Атлантика, Хойто далайн аралнуудта, Бразилийн арьдэ, Амазонкын адалга арьснүүдда хайдаг байна.

«За Родину» колхоз Калининград тохой хойто арьдэ оршодог. Энэ онгосонуудай тингөөд газар, мастерскойнууд, правлени, заганадай гэрнүүд бии. Артелин гол ажахын Балтийн далайда байдаг. Загана барилгын шэнэ шэнэ түхээрлэнүүдээр хангардан онгосонууд үбэд зунгүй, хэгсүү салмагтынэ далайн үбнэ эхэн дайбадаг. Заганад гансаше Балтийн далайгаар баша, Экватор шадар, Урда Америкын арьснүүдээр абадаг, Ньюфаунленд, Хойто Атлантика, Хойто далайн аралнуудта, Бразилийн арьдэ, Амазонкын адалга арьснүүдда хайдаг байна.

ЭРЬЕД

«За Родину» колхоз Калининград тохой хойто арьдэ оршодог. Энэ онгосонуудай тингөөд газар, мастерскойнууд, правлени, заганадай гэрнүүд бии. Артелин гол ажахын Балтийн далайда байдаг. Загана барилгын шэнэ шэнэ түхээрлэнүүдээр хангардан онгосонууд үбэд зунгүй, хэгсүү салмагтынэ далайн үбнэ эхэн дайбадаг. Заганад гансаше Балтийн далайгаар баша, Экватор шадар, Урда Америкын арьснүүдээр абадаг, Ньюфаунленд, Хойто Атлантика, Хойто далайн аралнуудта, Бразилийн арьдэ, Амазонкын адалга арьснүүдда хайдаг байна.

«За Родину» колхоз Калининград тохой хойто арьдэ оршодог. Энэ онгосонуудай тингөөд газар, мастерскойнууд, правлени, заганадай гэрнүүд бии. Артелин гол ажахын Балтийн далайда байдаг. Загана барилгын шэнэ шэнэ түхээрлэнүүдээр хангардан онгосонууд үбэд зунгүй, хэгсүү салмагтынэ далайн үбнэ эхэн дайбадаг. Заганад гансаше Балтийн далайгаар баша, Экватор шадар, Урда Америкын арьснүүдээр абадаг, Ньюфаунленд, Хойто Атлантика, Хойто далайн аралнуудта, Бразилийн арьдэ, Амазонкын адалга арьснүүдда хайдаг байна.

«За Родину» колхоз Калининград тохой хойто арьдэ оршодог. Энэ онгосонуудай тингөөд газар, мастерскойнууд, правлени, заганадай гэрнүүд бии. Артелин гол ажахын Балтийн далайда байдаг. Загана барилгын шэнэ шэнэ түхээрлэнүүдээр хангардан онгосонууд үбэд зунгүй, хэгсүү салмагтынэ далайн үбнэ эхэн дайбадаг. Заганад гансаше Балтийн далайгаар баша, Экватор шадар, Урда Америкын арьснүүдээр абадаг, Ньюфаунленд, Хойто Атлантика, Хойто далайн аралнуудта, Бразилийн арьдэ, Амазонкын адалга арьснүүдда хайдаг байна.

Огторгой өөдэ дүүлэн нийдэгшэд. Зурга дээр: нийдэж ябаан унь. Бургуули хэхэдэ түргэнөөр, эмхитэйгээр нийдэхэ, улам дээшээ гараха гэсэн эрилтэ табигдана. ТАСС-ай фотохроноко.

ЭДИТЭ ЖЭГҮҮРНҮҮД

Мүнөө мүнөө сагта өмнө шигэ болонхой. Мүнөө жэл 42 машиннуудыг—оронзон хүн зоний гурвандугаар эхнийг хүрээндэ эхлээд эхлээд болонхой. Энэнийг транспортны гурван түргэн ургалтай.

— Тээд турбовинтовэ самолёдууд юу хэхэ гэшээ?
— Эдэнэй хэхэ юмэн яхала байха даа. Тубын түрүүн ашаануудыг зөөжэ болохо. Гэхэ зуура, энэ жэл «АН-12» самолётууд ашаа зөөхэ хээн шэнэ маршрутудыг нээгээдэй. Эдэнэй промышленна ехэ түб газарнуудыг хооронд холбоно. «АН-22» гэдэг мантан томо самолётой явдаг болохоно, авиацин урда бүри ехэ арга боломжо нээгээдэй. Энэ самолёдоор элэб янзын ашаануудыг: урж жэмэс, овошчоо ахилахэ, нефтьшэлтэ, геологуйда харгалтай түхээрэлтэнууд хүртэр тон холо, угаа түргөөр зөөдэг болохо байхаби. Хойто зугуй авиацида турбовинтовэ самолётууд тон таарамжтай юм. Эхэ машиннууд мульчлэнэй ямар байһые алаглан шэнжэлдэг, полярнигуудыг элэб хэрэгсэлээр хангадаг, пассажирнуудыг зөөдэг.

на гуримай байн байһанинэй элэрээ. Энэниие ондоо линиунуудыг бии болгохо ханаатайби.
Манай граждан авиаци улариһаа дуудылахаа болонгожо байна. Аэродромууд, самолётууд тон шэнэ приборнуудтаар хангагдана. Бороогой орожо байхалыме, манатай сагташье самолётыг оншотой мэргэнээр буулгаха арга олгодоно. Агаарай томо машинануудыг автомалаар буулгаха шэнжэлтэ хэгэнэ. Тимэ прибор самолётуудай кабинанууд соо тодохгодо, уларилай мууһаа нийдэхэе болондог ябадат зогсоогохо байха.

Манай авиаци ойрын жэлнуудта шэнэ хизаар нутагуудта, тубын түрүүн Сибириин, Атас-Дурна ба Холын Хойто зугуй нутагуудта, хаа хаанатуй нийтэдэг болохо байха. Тэрэгүүр шэнэ замууд нээгдэхэ, аэродромууд баригдана. Мэдээжэ болоһон ондоошье замуудаар самолётууд бүри олоороо явадат болохон дамжагуй.

СЭЛМЭГ ОГТОРГОЙГОО САХИН ХАМГААЛАЯ

АВИАЦИН МАРШАЛ С. И. РУДЕНКЭТЭЙ ХӨӨРЭЛДӨННӨӨ

Сэрэгэй лётчик, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай хэсэр авиациноо дивизин командир ябаан С. И. Руденко жомын агаарай армийн командлагша боллоо, Сталинградһаа Берлин хүртэ дайшалхы замаар лабан гатлан юм. Авиацин маршал Руденко мүнөө оройнгоо Агаарай сэрэгэй хүсүнүдэй ахамал командлагшын нэгэлэхи орлошо болонхой. ТАСС-ай корреспондент А. Мелвелев заншалта һайндэрөөр —СССР-эй Агаарай флордой үдэрөөр дашарамуудан маршалтай уулзажа, авиацин энэ жэлэй һайндэр тухай хөөрлөө.

— Зэс самолёдууд хэдэ шэнээн дээгүүр нийдэхэ бэ?
— Газар дээхэнүүр, мун манай гайхамшаг лётчик-туршалгаша, дэлхэйн рекордсмен Г. К. Мосоловой һаяшаг туйлаһан үндэртэ нийдэхэ.

— 34.200 метр дээшэ гаража, хамгаһаа ехэ илалта туйлаһынь хараада абана бээт?
— Тимэ, тэрэл илалтынь хараада абжа хэлэнб. Тээд энэнь дээгүүр нийлэгын захэ туйл бэшэ ааб даа...

дэхэ тумэа баригдасгүй болодог. Гэхэ зуура, энэшь талаар бэрхэшээнүүд ушардаг байна. Газарта дүтхэнүүр нийлэхэдэ агаар урхан, стратосферал нийлэхэнхэ һураггүй хүшэр, үлэмжэ түргэн нийлэхын аргагүй байдаг. Агаарай эсэргүүцэлтэ дабахын тула самолет ба тарзэниие бүтээжэ материалнууд тон бүхэ байха ёһотой. Газарта дүтхэнүүр нийлэхэн самолётыг жолоодохон айхабар ороо бэрхэтай. Багахан алуур энүүд гаргажа болохгүй. Энэ ушарта нийлэхэ түхээрэлтэ автомалаар түтээ зэбсэглэгдэнхэй байха зэргэтэй. Тэрэлэн дохонүүр нийлэхэн самолётой буулгалтыг сүм оныхоорудула шууха. Юундэб гэхэдэ, довтолхо юмэн дээгүүрээ үсөөхэн секундын турша соо нийлэн гараха болоно бичүү.

Агаарай флордой үдэрөөр Граждан авиациноо нийлэхэ орлошо ТАСС-ай корреспондент А. Мелвелев манай гур хэсэр хуби...

— Тимэ, мүнөө энэ асууал шийтхэгдэнхэй.— хэжэ маршад хэлэ.— Гүшаад онуудта СССР-эй хойто захар, илангаа Америкэ худал, нийлэхэн Чкаловай ба бусад совет лётчигуудай нийлэхэнүүд манай авиацин гайхамшаг илалта байһан юм. Бүхэ дэлхэйн хүн зон гайхашаа бараһан байха. Харин мүнөө тимэ нийлэхэ үдэр бүрийн, юрын хэрэг болонхой. Агаарта явад тулиша абагад түхээрэлтэ болоһон ха, мүнөөнэй олохон самолётууд элэхэе тойрожо, буунгүй ахшалха байха. Энэ асууал техникын талаар уни хада шийтхэгдэнхэй.

Хэзэн зүтгээд километрта аяар дээгүүр нийлэхэ ябаан самолётыг агшан зуура тодолоно олодог радиоэлектроникын оньһон түхээрэлтэнууд газарта «нияздан алдаад» нийлэхэн самолётыг оложо шалахагүй юм. Тодорхойдон хэлэхэд, нийлэхэн нийлэхэн самолёт эриһон газартаа хүртэр хэзэһэн арбаад километрэй үлөөлэ байхала, радиолокаторай арган дээрэ үзэгдэхэ. Тэрэ зайе дабахын тула оройдоо нага—хөөр минута хэрэгтэй. Энэхэн үе соо агаарһаа самолётой довтолгы айсуулахын тула һайса бэлдэжэ үрлэхэгдэхэй.

Мүнөөнэй сэрэгэй самолётуудай ямар хаба шадалтай болоһон тухай, хамгаһаа түргэнөөр, хамгаһаа дээгүүр, хамгаһаа холуур нийдэхэ гэдэг лётчигуудай хүсэл эрмэлзлэй хэр бэлүүлэгдэмэ байһан тухай хөөрэнэ үгэхэветнай тубын түрүүн хүсэхэ байнаби.

— Совет оройной промышленно-стиин, эрдэм болон техникын хүрлэй шэнэ туйлалтанууд манай авиацие зэбсэглэгдэ зорюулагданхай. Оройнай эрхим зэргыг реактивна самолётуудыг армилла үгэнэ. Манай лётчигууд тэдэ самолётуудаар нийдэжэ, эгээн ороо дайшалхы зорилгонуудыг амжалтатайгаар дүүргэхэ аргатай. Авиацида хүсүн түтээ ракетна техника бии болгодоо. Ракетнуудыг тээгээд, аяанһаа түргэнөөр нийдэхэе самолётууд угаа ехэ зай дайһы дабаха, дэлхэйн бумбэрсэгэй ямаршье хубида байһан юмэе гэмтэхэе шадалтай. Эдэ самолётууд «Агаар—газар» гэнэн, тэрэ тоодо яерна номо тэһэншье ракетнуудээр зэбсэглэгдэнхэй. Иймэ самолётууд туримхайтан оройһон дайсанни аяар долоһоо—хэлэн зуугаат— километрэй зайлаа бута даа сохижо шалаха байха.

— Дэлхэйн бумбэрсэгые тойрожо буунгүйгөөр нийдэхэ асууал мүнөө шийтхэгдэнхэй гэшээ гү?
«Бумбэрсэгые» тойрон нийлэхэ гэжэ ханашаллаг байһан В. И. Чкаловай хүсэл болонхой С. И. Руденко ханашалха.

Дайнай дүүрхэнхэ хойшо 20 жэл үнгэрөө. Совет хүнүүд Ленинскэ Коммунист партияһаа хүтэлбэри дор оролдоһотой габшагдгаар ажаллан, коммунизмын материално-техниксэ үндэһэ һуури байгуулжа байна. Гэхэ зуура, дэлхэй үшөөл амгалан бэшэ байһаар. Энэхэ тайбан байдалай дайсад элэб хорото ябуулануудыг үүхэнэ. Энэхэнэ уламжалал, Совет гурэмнай өөргөө хамгаалха хүсэ шалааһа улам бэхжүүлэхын тула саг үргэлжэ оролдоло гаргаха багтай болоно.

Турбовинтовэ самолётуудыг республикада хотонуудыг, оронзон ба захиргаанай түрэн хоорондоо холбоно. Энэ самолёт 44 һуурилай, час соо 450 километр гэхэ гү, «ИЛ-12» гэдэг үбгэжөөл-һөө хоёр дахин түргөөр нийдэхэ. Таарамжтай эхидойнгоо талаар «ТУ-104» гү, али «ИЛ-18»-һаа дутуугуй. Гэхэтэй хамта, энэмнай юрын багахан аэродромууд дээрэшье буужа шалаха байха.

Пассажирнуудыг бүри һайнаар хангадаг болохын тула юмн хэгдэнб?
— Шэнэ аэровокзалнууд, гостиницанууд баригдана. Ехэ түб газарнуудта городей аэровокзалнууд баригдажа байнхай. Пассажирнууд абажа ябаһан юмээс төмдэ тушаадаг, автобусууд-экспрессууд тээниие самолётонь туласа абаашадаг. Мүнөө жэл курортнуудай зарим линиунуудтэ билет худалдлын гурим түрүүшынхэе хубилгагдана. Самолётой нийлэхэнэ 15—20 минута урил тэрэнэй гэхүүрэй дэргэдэ билет худалдагддаг болонхой. Иймэ па-

Тэрэгүүр шэнэ замууд нээгдэхэ, аэродромууд баригдана. Мэдээжэ болоһон ондоошье замуудаар самолётууд бүри олоороо явадат болохон дамжагуй.

Истребительнуудыг эхээр хубилла: олонхын аяанһаа гурба дахин түргэнөөр, час соо 3 мян-

Тимэл ушарһаа мүнөөнэй дайшалхы самолётууд дохонүүр нийл-

Дэсэжэ, тэрэ хэсэр хуби...

Тэһэе үгэхэветнай тубын түрүүн хүсэхэ байнаби.

ОЛООРОО ҮРЭЖҮҮЛЭГДЭНЭ

1959 ондо колхозой правленин, парткомой дуралхалаар хонин ажал дээрэ гэр бүүрөөрө гараа һон. Тэрэ гэхээр зургаан жэл үнгэрөө. Энэ хутасаа соо али олон тухашарха, ядалаха ушарчуудай тохөөдөлшөө, аха захэ хониншод-һөө жэмэе заабари абажа ябаа. Мүнөө дүршлэтай хониншодыг нэгэн болонхой. Тэдэнэй харуулагдаг хонид жэл бүри тобир тарганаар ондо оролод, һайн түд, ехэ нооһо үгэдэг.

Нёдондо зун харуулагдаг 600 толгой хонидо адуулжа, тамир һайнтай болгодо үржүүлээ һэн. Гална үбэ хураалгын халуун хаһа соо хониншод элэхитэйгээр хабаадсажа, малда хүсэд зурха бүүдүн гэжээд хураалга абаа. Энэ жэлд толгой бүриһөө 3 килограмм 800 грамм нооһо, 100 эхэ хониншод 91 хурьта абаа.

Хониншод эрэхэ жэлдэ—табан жэлдэ түрүүшын жэлдэ нэгэшь хонин гээлтэ хоролтодо оруулдагуй гэжэ шармайн оролодо. Тимгэжэ үбэ хураалта дээрэ хониншод элэхитэйгээр хабаадсажа. Энэ жэлдэ хониншодыг шударгы ажалай ашаар колхоз 1253 центнер нооһо худалдаха түсөөсөө 322 центнер рээр үлүү дүүргэжэ, аймаг соогоо шалгарла. Бэрхэ хониншод Дондо Балькиевич Доржиев, Будащирен Дондокович Булгаков, Бутыг Лубсанмаевна Батуева болон бусад «Аймагтай эрхим хониншод» нэһэн үнэр нэрэ солодо хүртөө.

Нийслэл хотыннай ажаллад республикынгаа колхоз, совхозуудай хүдэлмэрилгэлтэдэй нягта холбоо барисатайгаар ажаллажа, тэдэнэй эрилтэ, хэрэгтэмжэ һайн мэдэдэг болонхой. Промышленна предприятия, транспорт, барилгын организацинуудай коллективүүд үрэн ажахыг хүтээжэ асуудалай тон ехэ удха шанартай байһые олгохо, колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилгэлтэ ехэ туналамжа хүргэнэ. Энэ туналамжан элэб янзын.

«Теплоприбор», «Электромашин», сүднэ заһабарилгы, локомотив-вагон заһабарилгын заводуудай, локомотивна депогей, нарийн самбын фабрикын коллективүүд хүдөөтэй ажалшадтай хани ёһотой холбоо бариса байгууданхай. Эдэ предприятиянуудай партиин, профсоюзна организацинууд шефскэ туналамжа хүргэхэ талаар аһан улгын хэр ээргээр дүүргэжэ байһые хоо хинан шалгадаг.

Промышленна предприятиянуудай коллективүүд хүтөө ажахын хүдэлмэрилгэлтэдэй захихыг саг соонь дүүргэхэ, өнхэһынгөө арга боломжо хүсэд һайнаар хэрэглэжэ, болгомо туналамжа хүргэхэ гэжэ оролодо. Энэнийг ашаар зарим коллективүүд тодорхой һайн туналамжа хүргэдэг болоо. Жэшээ болгон хэлэн предприятия абажа үзэе. Мелькомбинатай коллектив комбинированно гэжээд үйлдэригчлэе энэ жэлдэ нёдондоһойноо хоёр дахин ехэ болгон байна. Млях-консервн комбинатай хүдэлмэрилтэ жэлэй түрүүшын чадал туршада 230 тонно хуурай үйлдэригчлэе. Локомотив-вагон заһабарилгын завод хүтөө ажахын машинануудай элэб заспной частынуудыг бүтөөнэ. «Электромашин» заводһойн ороно оньһон аргаар ашаа хоёр түхээрэлтэ бэлдэжэ, шефта абаһан колхоздо элэхэгдэн байда.

Барилга хэхэдэ аятай эхид зунай саг хэрэглэгдэнэ. Промыш-

«Алтанай» бригада

«Эхын алдар» гэжэ шатнын орденууд Гүсинеозерск городей гэрэй эзэн эхэнэр П. В. Балмаценова, Хаагтын Саган-Шулуута нутагтай гэрэй эзэн эхэнэр Р. Ш. В. Булажа-навар Б. В. Очирова, Заглантин түмэр замтай хаминай «Дружба» Б. В. колхозой гэгүүн Г. И.

«Эхын алдар» гэжэ шатнын орденууд Гүсинеозерск городей гэрэй эзэн эхэнэр П. В. Балмаценова, Хаагтын Саган-Шулуута нутагтай гэрэй эзэн эхэнэр Р. Ш. В. Булажа-навар Б. В. Очирова, Заглантин түмэр замтай хаминай «Дружба» Б. В. колхозой гэгүүн Г. И.

«Эхын алдар» гэжэ шатнын орденууд Гүсинеозерск городей гэрэй эзэн эхэнэр П. В. Балмаценова, Хаагтын Саган-Шулуута нутагтай гэрэй эзэн эхэнэр Р. Ш. В. Булажа-навар Б. В. Очирова, Заглантин түмэр замтай хаминай «Дружба» Б. В. колхозой гэгүүн Г. И.

ТОДОРХОЙ ТУНАЛАМЖА

«Теплоприбор», «Электромашин», сүднэ заһабарилгы, локомотив-вагон заһабарилгын заводуудай, локомотивна депогей, нарийн самбын фабрикын коллективүүд хүдөөтэй ажалшадтай хани ёһотой холбоо бариса байгууданхай. Эдэ предприятиянуудай партиин, профсоюзна организацинууд шефскэ туналамжа хүргэхэ талаар аһан улгын хэр ээргээр дүүргэжэ байһые хоо хинан шалгадаг.

Промышленна предприятиянуудай коллективүүд хүтөө ажахын хүдэлмэрилгэлтэдэй захихыг саг соонь дүүргэхэ, өнхэһынгөө арга боломжо хүсэд һайнаар хэрэглэжэ, болгомо туналамжа хүргэхэ гэжэ оролодо. Энэнийг ашаар зарим коллективүүд тодорхой һайн туналамжа хүргэдэг болоо. Жэшээ болгон хэлэн предприятия абажа үзэе. Мелькомбинатай коллектив комбинированно гэжээд үйлдэригчлэе энэ жэлдэ нёдондоһойноо хоёр дахин ехэ болгон байна. Млях-консервн комбинатай хүдэлмэрилтэ жэлэй түрүүшын чадал туршада 230 тонно хуурай үйлдэригчлэе. Локомотив-вагон заһабарилгын завод хүтөө ажахын машинануудай элэб заспной частынуудыг бүтөөнэ. «Электромашин» заводһойн ороно оньһон аргаар ашаа хоёр түхээрэлтэ бэлдэжэ, шефта абаһан колхоздо элэхэгдэн байда.

Барилга хэхэдэ аятай эхид зунай саг хэрэглэгдэнэ. Промыш-

«Алтанай» бригада

«Эхын алдар» гэжэ шатнын орденууд Гүсинеозерск городей гэрэй эзэн эхэнэр П. В. Балмаценова, Хаагтын Саган-Шулуута нутагтай гэрэй эзэн эхэнэр Р. Ш. В. Булажа-навар Б. В. Очирова, Заглантин түмэр замтай хаминай «Дружба» Б. В. колхозой гэгүүн Г. И.

«Эхын алдар» гэжэ шатнын орденууд Гүсинеозерск городей гэрэй эзэн эхэнэр П. В. Балмаценова, Хаагтын Саган-Шулуута нутагтай гэрэй эзэн эхэнэр Р. Ш. В. Булажа-навар Б. В. Очирова, Заглантин түмэр замтай хаминай «Дружба» Б. В. колхозой гэгүүн Г. И.

«Эхын алдар» гэжэ шатнын орденууд Гүсинеозерск городей гэрэй эзэн эхэнэр П. В. Балмаценова, Хаагтын Саган-Шулуута нутагтай гэрэй эзэн эхэнэр Р. Ш. В. Булажа-навар Б. В. Очирова, Заглантин түмэр замтай хаминай «Дружба» Б. В. колхозой гэгүүн Г. И.

«Эхын алдар» гэжэ шатнын орденууд Гүсинеозерск городей гэрэй эзэн эхэнэр П. В. Балмаценова, Хаагтын Саган-Шулуута нутагтай гэрэй эзэн эхэнэр Р. Ш. В. Булажа-навар Б. В. Очирова, Заглантин түмэр замтай хаминай «Дружба» Б. В. колхозой гэгүүн Г. И.

«Эхын алдар» гэжэ шатнын орденууд Гүсинеозерск городей гэрэй эзэн эхэнэр П. В. Балмаценова, Хаагтын Саган-Шулуута нутагтай гэрэй эзэн эхэнэр Р. Ш. В. Булажа-навар Б. В. Очирова, Заглантин түмэр замтай хаминай «Дружба» Б. В. колхозой гэгүүн Г. И.

«Эхын алдар» гэжэ шатнын орденууд Гүсинеозерск городей гэрэй эзэн эхэнэр П. В. Балмаценова, Хаагтын Саган-Шулуута нутагтай гэрэй эзэн эхэнэр Р. Ш. В. Булажа-навар Б. В. Очирова, Заглантин түмэр замтай хаминай «Дружба» Б. В. колхозой гэгүүн Г. И.

Футболоор зургаадань зонь «Б» классай наадажа байган мастертнуудай наадаан хоёрдох ээлжээтэ эрбес болоо.

Бүхы командауд мурьсөөнэй хоёрдох хахата гол түлөө гурба гурбан наада унгаргэ. Энэ хахата Алас-Дурнын мородуудай футболистнар Сибирээр ябаа.

Түрүү уури эвэллэгдэ эрхмилжэ ябаан Владивостогой «Луч» команда Комсомольск город ошоходо ата мээ буялалдага командатайга уулзажа, тэрэ наадана 0:0 тоотойгоор тэнсэбэше, дунгөөрөг нэгэ очко үдүүтэй болоо.

Тингэжэ түрүү хуурия батаар бэхидхэ. Энэ команданай ээлжээтэ уулзалгаа Новосибирскдэ «Сибсельмаш» командатай унгаргэ.

Зонь нааданай табицлаа хууулын хуурида ябаан Семипалатинск городой футболистнууд өөрингөө талмай дээрэ Благоушенский «Амур» командатай уулзалгаа.

Бөшүүрэй, Здын, Кабанский, Хорин, Түнхэнэй болон бусад аймгуудай колхоз, совхозуудай 75 мянган гектар тариаланга агаарнаа химическэ үтэгжүүлгэ хэлдэ. Хурьсугуй холо нотагуудай арад зондо санитарна авиаци нилдэ туһаламжа үзүүлнэ.

Самолёт гу, вертолётдо нилдэ ямар даалгари үгтэнэб, тэрөнхэ заатагуй дүүргэгдэдэг байха юм. Юуб гэхэдэ, самолёт-моторно болон вертолётно паркыкэ техническэ хангалтын талаар авиационно мэргэжэлтэнэй ехэ хүсэ гаргана.

СССР-эй агаарай замтай флотой хайндарыг угтахдаа манай авиационно-техническэ коллектив үгтэнэ даабарине болото хэрэг дээрнэ дүүргэхын түлөө оролдожо, ажалдаа байган дутуу дундануудын турган зайсуулжа, аяншал, мун ашаа зөөхэ ябадалда республикыга арад зонтой, тэршэлэн ардай ажахын эрилты хангаха зорилготой.

Летчигууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, авиаторгажэлтэд бүхы совет ардтайгаа хамта өөндынгөө ажалда туйладалан амжалтанууды орон дотороо коммунизм урган дайсайтайгаар байгуулаха хэрэгтэ зориулна.

Е. СТУЛЕВ. Улаан-Удуй аэропортын командире политическэ талаар орлогшо.

коммунист ажалай экидаж, улариний нэрэ эргэлэ хүртэнхэй. Тэднэр өөндынгөө хэрэг гүйсэд нудалжа, даалгалан авиационно-техническэ эвэл болоо. Аяншалды болон ашаа зөөхэ талаар нилдэргынгээ даалгари дүүргэгшэды нэрлэхэдэ, тэдэнэй тоодо самолетлой экипажай командирууд Д. И. Таболкин, Л. А. Убева, А. Г. Зинкин, Д. А. Аносов, авиатехнигууд И. И. Пироук, М. С. Зубков, П. К. Полянский, Ф. Г. Чернухин болон бусад хүдэлмэрилэгшэд ороно.

РЕСПУБЛИКЫМНАЙ СЭНХИР ЗАМУУДТА

Авиахүдэлмэрилэгшэдэй м н а й коллектив байгша ондо үйлдэрин зорилго дүүргэлтэ болгохын түлөө тэмсэн, абанан уяллага амжалтатайгаар гүйсэхэдэ. Тингэжэ энэ оной түрүүшын хахад жэлэй, мун июлингээ түсэб үзүүлэн дүүргэ. Республика дотороо ябад агаарай зам нилдэ үргэдэ.

Тингэжэ «Ли-2» самолет манай эвэл нэмэжэ ябуулагдан байна. Мүнөө тэрэ самолет Улаан-Удэнь, Хорин, Нархатын, Романовын, Богариний, Баргажан адалай, Хурмаханай, Хэрэний болон нутагуудай бусад аэропортууд хүртэтэ нилдэ.

Урда табицлаа байган үйлдэрин зорилго дүүргэхын түлөө тэмсэдэ түрүүшүүлэимнай эрэгтэ ургана. Олохон авиаторнуудай оролсоно. Гражданска авиацимнай транспортна ехэхэн хүдэлмэри дүүргэхэтэйгээ хамта республикыга ажахы хүтгөөлгэдэ горитгойхон туһа хүргэнэ.

Транспортно-холбоной, геолого-зурга буулгалтын ороо нарин нилдэргынүүды хэхэдэ вертолётчигууднайше гайхалтай бэрхээр ажаллана. Тэдэнэй командируудай нэрэ дурдангуй байлтай бэшэ. Д. Ахметвалеев, М. Черенков, Е. Мостовой, Ю. Карпов болон башнэ нүхэй яһала мэдэжэ болонхой.

Авиахүдэлмэрилэгшэдэй м н а й коллектив тариалангай ургаса дээшлүүдхын түлөө тэмсэдэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ туһална. Гансахан мүнөө жэлэй хабар-зунай үелэ Мухар-Шабарэй.

Урда табицлаа байган үйлдэрин зорилго дүүргэхын түлөө тэмсэдэ түрүүшүүлэимнай эрэгтэ ургана. Олохон авиаторнуудай оролсоно. Гражданска авиацимнай транспортна ехэхэн хүдэлмэри дүүргэхэтэйгээ хамта республикыга ажахы хүтгөөлгэдэ горитгойхон туһа хүргэнэ.

Транспортно-холбоной, геолого-зурга буулгалтын ороо нарин нилдэргынүүды хэхэдэ вертолётчигууднайше гайхалтай бэрхээр ажаллана. Тэдэнэй командируудай нэрэ дурдангуй байлтай бэшэ. Д. Ахметвалеев, М. Черенков, Е. Мостовой, Ю. Карпов болон башнэ нүхэй яһала мэдэжэ болонхой.

Авиахүдэлмэрилэгшэдэй м н а й коллектив тариалангай ургаса дээшлүүдхын түлөө тэмсэдэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ туһална. Гансахан мүнөө жэлэй хабар-зунай үелэ Мухар-Шабарэй.

Урда табицлаа байган үйлдэрин зорилго дүүргэхын түлөө тэмсэдэ түрүүшүүлэимнай эрэгтэ ургана. Олохон авиаторнуудай оролсоно. Гражданска авиацимнай транспортна ехэхэн хүдэлмэри дүүргэхэтэйгээ хамта республикыга ажахы хүтгөөлгэдэ горитгойхон туһа хүргэнэ.

Транспортно-холбоной, геолого-зурга буулгалтын ороо нарин нилдэргынүүды хэхэдэ вертолётчигууднайше гайхалтай бэрхээр ажаллана. Тэдэнэй командируудай нэрэ дурдангуй байлтай бэшэ. Д. Ахметвалеев, М. Черенков, Е. Мостовой, Ю. Карпов болон башнэ нүхэй яһала мэдэжэ болонхой.

Авиахүдэлмэрилэгшэдэй м н а й коллектив тариалангай ургаса дээшлүүдхын түлөө тэмсэдэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ туһална. Гансахан мүнөө жэлэй хабар-зунай үелэ Мухар-Шабарэй.

Урда табицлаа байган үйлдэрин зорилго дүүргэхын түлөө тэмсэдэ түрүүшүүлэимнай эрэгтэ ургана. Олохон авиаторнуудай оролсоно. Гражданска авиацимнай транспортна ехэхэн хүдэлмэри дүүргэхэтэйгээ хамта республикыга ажахы хүтгөөлгэдэ горитгойхон туһа хүргэнэ.

Транспортно-холбоной, геолого-зурга буулгалтын ороо нарин нилдэргынүүды хэхэдэ вертолётчигууднайше гайхалтай бэрхээр ажаллана. Тэдэнэй командируудай нэрэ дурдангуй байлтай бэшэ. Д. Ахметвалеев, М. Черенков, Е. Мостовой, Ю. Карпов болон башнэ нүхэй яһала мэдэжэ болонхой.

Авиахүдэлмэрилэгшэдэй м н а й коллектив тариалангай ургаса дээшлүүдхын түлөө тэмсэдэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ туһална. Гансахан мүнөө жэлэй хабар-зунай үелэ Мухар-Шабарэй.

Урда табицлаа байган үйлдэрин зорилго дүүргэхын түлөө тэмсэдэ түрүүшүүлэимнай эрэгтэ ургана. Олохон авиаторнуудай оролсоно. Гражданска авиацимнай транспортна ехэхэн хүдэлмэри дүүргэхэтэйгээ хамта республикыга ажахы хүтгөөлгэдэ горитгойхон туһа хүргэнэ.

Транспортно-холбоной, геолого-зурга буулгалтын ороо нарин нилдэргынүүды хэхэдэ вертолётчигууднайше гайхалтай бэрхээр ажаллана. Тэдэнэй командируудай нэрэ дурдангуй байлтай бэшэ. Д. Ахметвалеев, М. Черенков, Е. Мостовой, Ю. Карпов болон башнэ нүхэй яһала мэдэжэ болонхой.

Авиахүдэлмэрилэгшэдэй м н а й коллектив тариалангай ургаса дээшлүүдхын түлөө тэмсэдэ хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдтэ туһална. Гансахан мүнөө жэлэй хабар-зунай үелэ Мухар-Шабарэй.

Мүнөөдэр совет арднай авиацие хүтгөөлгын, агаарай сэрэгэй хүсэной, гражданска флотой, ДОСААФ-ай туйлаан амжалтануудай, эрдэмтэдэй болон конструкторнуудай, авиационно-произшенистнин бүхы хүдэлмэришээ ажалай үрэ дунгуулыг тэмдэглэжэ байна.

Коммунист парти, совет правительствэ манай флотой бии болон сагнаа хойшо таранине түгэс шудалха, шэнэ түгээтэй самолетнууд хэбэрлэжэ. Эхэ оролдоо.

Түн шударгы авиаторнууды хүтгүүжүүлхэ ябадалда саг үргэлжэ эхэ анхарал хандуулна. Тэрэнэй агаарай флотой үргэнөөр урхакатай хамта гражданска авиаци амжалтануудай хүтгөөлгөнэ.

Оройнмай агаарай замтай транспорт хэдэн миллион совет хүнүүдэй аяншалга таатай зохин эрхэ нүхээтэ болоо. Гражданска авиаци социалист производленость, хүдөө ажахы, наука, культура, хэлхэ холбоо, элүүрлэе хамгаалгы хүтгөөжэ хэрэгтэ ашаглагдана. Орон доторой болон уласхоорондын авиацин зам нилдэ үргэдэ.

Мүнөө Советскэ Союзай агаарай зам хоёр мянга табан зуу гаран город, хуурын газарнууды холбоно. Аэрофлот харин 39 гүрэнүүдэй нислэл хотонуудта талалгаряагуй нилдэдэг болоо.

КПСС-эй Програмаар табицлаан зорилгын ёһоор ойрон сагта

Волго шадар набшаа ногоогоор бүрхөөгдэн олтиргуудай нэгэн дээрэ летчигууды хургаха Качинский сэрэгэй дээдэ авиационно-хургуули байдаг юм. Анхан 1910 ондо Севастополь шадар байгуулагдан аад, мүнөө Волгоградта эрхмэй.

Эндэ хураан баатар лётчигууд граждан болон Эсэгэ ороноо хамгаалхын Агуухэ дайнай түүхэдэ алдарт хууданууды оруулан байда.

Хамта 230 Советскэ Союзай Геройнууд, тэдэнэй дунда алдарт лётчигууд Полина Осипенко, Георгий Байдуков, Александр Беляев, Александр Покрышкин, Борис Сафонов, Амет Хай-Султан, космонавт Валерий Быковский тэндэ хуража гараа юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: булаг курсантнууд. ТАСС-ай фотохронико.

ОРОДОЙ ОЙ СОО АН ГҮРВӨЛ ОЛОШ

Агнууриин газарай хилэ үргэдэнэ

Июль—ангай арна наймаалдаг коммерсантуудай ехэ гэгшын наймаа тараадаг нара мун. Эдэ үдэрүүдтэ заншалта дүшэдэ ангай арнанай уласхоорондын аукцион Ленинградта үнгаргэжэ байна.

Советскэ Союз дотор жэл бүри ан гүрөөл тон олоор баригдадаг болоошье, агнууриин газарай хилэнь бүрил үргэн боложо байха юм. Агнууриин газар үргэдэхын тулада жэлдэ тон үнэтэ ан гүрөөл бэшэ тээхэ асаржа таидаг, агнууриин ажахы шадамгайгаар эрхилдэг РСФСР-эй Министруудай Советдэй дэргэдхэй агнууриин ажахынуд болон агнуури хэлгы хоримжолдон заповеднигуудэй Главна управлениин начальник Николай Васильевич Елисеев тухай хөөрөжэ угыт гэжэ хандаба.

Хубсаханай, ад бүдэй тухал манг, моодо гэдэг ходо хубилжа байдаг. Тэрэн шэнги ангай арнанайше моодо, хэлбэри манг ходо хубилжа байдаг. Тэд улад зоней хүсөөн захилаар лэ тэрэ бүхэнэй янза бүриин ангай арна үзэжэ байһынь байгаалида захирхагүй ха юмши. Гэхэтэй хамта байгаалида туһалжа болохо юм.

«Россия элдэб хилээр нотагуудта нимгүүд үзэлдэлүүды адалажа байна. Модон соо гү, али ой тайтын соорхой соо хуулан амолдхоо хайрагтай бишхан ангууды буулгаха. Тэд тэдэни ой руу табианай хуууэрэ самолдшы нилдэжэ ошохо. Олзоборилгын ангууды мун поездоор, машинаар, мори тэргээр зөөдэг. «Пассажирнуудынь» элээ янзын байдаг: бообор, норко, выхоль, ондатра...

Үнэтэ ангуудай үгы газарнуудта совет биологуд болон ангай ажал эрхилэгшэд тэдэни нотагууджа эхилдээр үни болоо. Илангала энэ хүдэлмэри нүүлэй арбан жэл соо үргэнөөр ябуулагдана. Лун байгаалида туһалжа, хүнэй ашые байгаалише бардамаар харуулна.

Ород оройной ой модон соо ангууды үсөөрхөн ябадал нэгэ үелэ наанаа зободог лун. Олон жэлэй турша соо хайра гамгүйгөөр хандан дээрнээ болжо, олон янзын үнэтэ ангууд дунхан шахуу үгы хэгдэн байха юм. XVII—XVIII зуун жэлүүдтэй жэшээтэй, 1907 он багаар булганай арнанай экспорт арба дахинлаа үлүүгээр хороон байба. Яхад болон Далай шадарай булган дунхан шахуу үгы хэгдэн байга.

Бообор байнал тинмэ байдалда орон байха юм, хоридохи зуун жэлэй эхидэ Россия тон усөөн үдэнхэн байга. Выхоль гэжэ ан эхээр үсөөрөг лун. Энэ гай тодор

Национальна хайндэр болохой лашарамла, президент С. Радхакришнан радиогоор үгэ хэлэжэ, арад зоолоо хандаан байна. Правительствон дотоодын политикын асуудалнууд тухай хэлэхэдэ, тарамнай экономическа хүтгэлтэдэ туһалхын, арад зонийнгоо ажаһуудал хайжаруулахын тулада зориулагданхай гэжэ президент тэмдэглэ. Энэхэдэй экономикын «бүрин түгэс бээ даанхай болохын тулада» арад зоний буллага ажаллаха зэргэтэй гэжэ Радхакришнан хэлэ.

Индийн гададын политикын гол зорилго хэдаа эб найрамдал бэхилжүүлжа гаһан зангаараа байха юм гэжэ президент мэдүүлэ.

Шэнэ довтолгонууд ХАНОЙ, августын 15. (ТАСС). Долоодохи флотой авианосцууд дээрнээ, мун тэршэлэн Урда Вьетнама болон Таиланда байгаа баазанууд дээрнээ нилдэжэ эрхэн ехэн булар американска самолетнууд үсэгдээр Вьетнамай Демократическа Республикай агаарай дайла руу шурган ороод, Хон-Бинь, Нге-Ан, Хатин гэжэ мөжонүүдта хүн зон олохотэй хэдэн нотагууды болон премийшайна байра барилганууды хэрэгсэ муухайгаар бомбодохон, буулдан байна.

Мексикын нислэл Мехигороодой зах газарнууд бираггүйгөөр харагдадаг. Тэндэ 300 мянган ядуу тулюур зон буудаг юм. Тэдэнэр ямар нэгэн хүдэлмэри олохобди гэжэ найдахаа боллод сүхэрэнхэй. Эршүүлэйнгээ ажал бадаран тэнжэжэ ябаха үелэ эхэнэрүүд хубсаһаа угаажа байна.

ТАСС-ай фотохронико. НО4810.

ВОНСАНДА МИТИНГ, ЖАГСААЛ БОЛОБО

ВОНСАН, августын 15. (ТАСС). Мүнөөдэр Вонсан хотодо паратай салмэг, хайхан үдэр боложо, Корейн судлолгэдөөр 20 жэлэй ойе угтаба. Үгдөөгүүр эртнээ ажилжа, энэ нуудат зон сасгууды, туугууды, транспортнууды өөрнхэй, городой центр тээшэ субажа ажилэ лун. Тэндэ 200 мянган хүнэй хабаалалгай митинг болоо.

Корейн ажалай партиин ЦК-гай түрүүлэгшэ, КНДР-эй Министруудай кабинетэй түрүүлэгшэ Ким Ир Сен, КНДР-эй Верховно Арадай Сулгаламэй Президумэй түрүүлэгшэ Чой Си Ген, мун ЦК-гай болон КНДР-эй правительствын бөшөөг удирдлагшэ, тэршэлэн энэ ерээд байган советскэ делегацие толгойлогшо, КПСС-эй ЦК-гай Президумэй гашуун, КПСС-эй ЦК-гай секретарь, СССР-эй Министруудай Советдэй Түрүүлэгшын орлогшо А. Н. Штепин, Корейе судлолын түлөө дайн байлдаалта хабаалалсан советскэ сэрэгшэдэй делегацие хутгалдэргэлтэ генерал-полковник И. М. Чистяков, хайндэртэ байлсахаа эрхэн бэшэ.

Шэе гададын делегацинууды толгойлогшонор трибуна дээрэ гарба. КНДР-эй Министруудай кабинетэй түрүүлэгшын нэгэдхэй орлогшо Ким Ир митинг дээрэ үгэ хэлэ.

Тинхэдэ Корейе судлолын совет арадта, Корейе революциин хэрэг дэмжэлсэн социалист гүрэнүүдэй арагуудта, мун Азин, Африкын, Латин Америкын болон түрүү үзэлтэй бүхы хүн гүрэлтэнэ үнэн зүрхнөө баясхалан хүргэбэ. Митингын хүүлээр Вонсан хотын ажалшалай жагсаал болоо.

Урда Вьетнамаа американска сэрэгүүды гаргажа абаашаа ХАНОЙ, августын 16. (ТАСС). Вьетнамай Арадай армиин верховно командованиин хэлхэ холбоной тушаалтад Вьетнам тушаа хилалта бэлхэ уласхоорондын комиссида бэлхэ элбэгээб. Тинхэлэ Урда Вьетнамай эрбэ тэмшэ Холбоото Штадуудай 17 хажуудай судна элбэгэхээ байганине буруушаана гэжэ ВНА агентствэ мэдэсэнэ.

Энэ сэрэгтэй суданууд Урда Вьетнамай эрбэ зүйшэн, хорото ябуулганууды хэдэ американска корабльнуудай оперативна соединенидэ оролсоно гэжэ тус бэлхэ соо заагдана. Урда Вьетнамай эрбэ зүйшэн ябад Америкын нахотууд суданууд Урда Вьетнамай заганаашта наад түбэг умаруулахана гална, мун Вьетнамай Демократическа Республикада хамаатай үнэн уруу шургана.

Мун баһа Урда Вьетнам худар S мянган далайн ябаган сэрэгтэдэ болон амфибионуудай батальон элбэгэриини буруушаажа, уласхоорондын комиссида бэлхэ ябуулагдана. Эдэ ябаган сэрэгүүд энэ ерөөсөөр, Да-Наг, Фу-Бай, Чу-Лай гэжэ районнуудай таряаштада сэрэгүү ябуулагдана хабаалалсан байга.

Хэлхэ-холбоной тушаалтад нимэ бөшөгүүды элбэгэхэдэ, Америкын Холбоото Штадууд Вьетнам тушаа 1954 оной Женевскэ хэлхээ элдхээ энэ дары болжо, өөндынгөө сэрэгүүды болон буу зэбсэгүүды Урда Вьетнамаа гаргажа абаашуулахын тулада хэмжээ абахынь уласхоорондын комиссидаа эрхэн байна.

Энэхэдэй хайндэр болохой лашарамла, президент С. Радхакришнан радиогоор үгэ хэлэжэ, арад зоолоо хандаан байна. Правительствон дотоодын политикын асуудалнууд тухай хэлэхэдэ, тарамнай экономическа хүтгэлтэдэ туһалхын, арад зонийнгоо ажаһуудал хайжаруулахын тулада зориулагданхай гэжэ президент тэмдэглэ. Энэхэдэй экономикын «бүрин түгэс бээ даанхай болохын тулада» арад зоний буллага ажаллаха зэргэтэй гэжэ Радхакришнан хэлэ.

Индийн гададын политикын гол зорилго хэдаа эб найрамдал бэхилжүүлжа гаһан зангаараа байха юм гэжэ президент мэдүүлэ.

Шэнэ довтолгонууд ХАНОЙ, августын 15. (ТАСС). Долоодохи флотой авианосцууд дээрнээ, мун тэршэлэн Урда Вьетнама болон Таиланда байгаа баазанууд дээрнээ нилдэжэ эрхэн ехэн булар американска самолетнууд үсэгдээр Вьетнамай Демократическа Республикай агаарай дайла руу шурган ороод, Хон-Бинь, Нге-Ан, Хатин гэжэ мөжонүүдта хүн зон олохотэй хэдэн нотагууды болон премийшайна байра барилганууды хэрэгсэ муухайгаар бомбодохон, буулдан байна.

СОВЕТСКОЕ ДЕЛЕГАЦИ ИНДОНЕЗИД ЭРЭЭ

ДЖАКАРТА, августын 16. (ТАСС). Индонезийн Республикын правительствын уралаар, СССР-эй Министруудай Советдэй Түрүүлэгшын Нэгэдхэй орлогшо К. Т. Маурув түрүүтэй Советскэ Союзай правительствена делегаци мүнөөдэр энэ эрээ. Тус делегаци Индонезийн Республикын тогтоһор 20 жэлэй ойи хайндэртэ хабаалсаха юм.

Аэропорт дээрэ Индонезийн премьер-министрий орлогшо, гададын хэрэгүүдэй Министр-эр Субандро болон башнэ тушаалта хүнүүд делегацие угтаба.

АЛДАРТА ОЙ

ГАВНА, августын 16. (ТАСС-ай корр). Мүнөөдэр Кубын арад Кубын Коммунист партиин 40 жэлэй ойе гэмдэглэжэ байна.

Компартине байгуулан ушар халда орон дотороо империалистуудта хэрша хүдэлмэришээ хүтлөө элбэгүүдэ хэрэгтэ үгэ ехэ үлөө үзүүлнэ юм. Энэ партиин ажал ябуулга үгэ хүнэ хушар эрхэ байдала хэлхэ лун. Хори гаран жэл соо тэрэ нүхэс байдалтай байган юм. Мачдын хархис хара үзэлтэй засагаарын болон батистнууд коммунистуудта ехэл хашалан үзүүлнэ байга. Тэднэй нилдэ олонишэ түрмэдэ хаагдан. зоботгодон, арад зонийнгоо эрхэ сүлөө элхын түлөө тэмсэдэ олон найлаа үгэнэ байна.

Тэд хэлэ ехэ хашалан үзүүлшье баа, партиин зориг хушала шадаагүй. Коммунистууд Кубада марксизм-ленинизмын, прелетарска интернационализмын үзэл суртал нөөтэрүүлэн тарааха хэрэгтэ яһала ехэ юмэ хэлэ.

1959 онто Кубын революциин илан мандаһын хүүлээр, аралай-социалист партине (тэрэ үелэ компарти нимэ нэрэтэй байган юм) Фидель Кастрин толгойлон «июлин 26-най хүдэлөөнтэй» болон «мартын 13-най революционно директорадтай» нэгдүүлгөнэй үндэһэй хуури тэрэ Кубын социалист революциин үзэлдэл парти байгуулагдла бэлэй.

Алдарт ойдо зориулжа, гагтаадуу тухай хууданууды гаргана, радио болон телевидени өөндынгөө дамжууланууды эмхидхэнэ. В. ЛАСКАРЕВ.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дахы шуур 1963 оной августын 18.